

حکمت روز

امام علی (ع)

(نشانه) ایمان، این است که راست گویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغ گویی، گر چه به سود تو باشد، ترجیح دهی.

نهج البلاغه (صبحی صالح)، ص ۵۵۶ حکمت ۴۵۸

مناجات

خواجه عبدا... انصاری

الهی!

از کرم تو همین چشم داریم و از لطف تو همین گوش داریم

بیامرز ما را که بس آلوده ایم به گردار خویش، بس در مانده ایم به وقت خویش

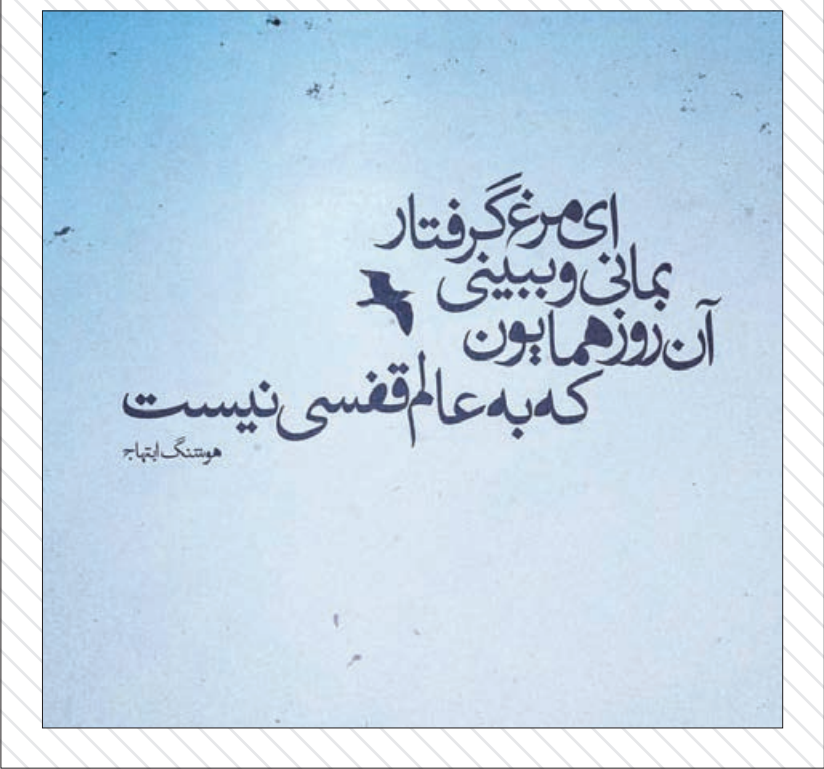
بس مغروریم به پندار خویش ، بس محبوسیم در سرای خویش

دست ما را کبیر به فضل خویش، باز خوان ما را به کرم خویش، باز ده ما را به احسان خویش

دل کیست که گوهری فشاند بی تو یا تن که بود که ملک راند بی تو

و ا... که خود را ندار دبی تو جان ز هره ندارد که بهماند بی تو

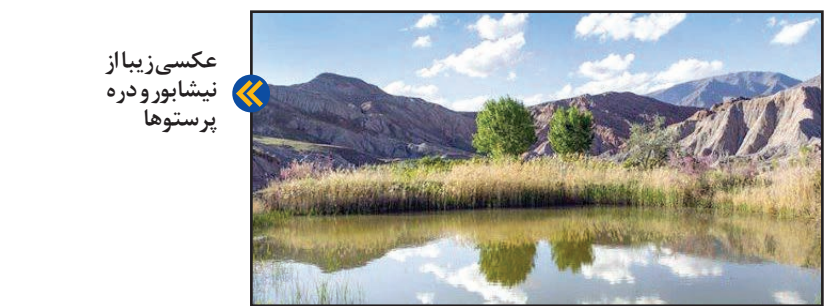
با شاعران

مشهد

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

سید محمود رضوی، تهیه‌کننده خراسانی سینما، در اینستاگرام خود عکسی از پشت صحنه تاز ترین اثری که در دست تهیه دارد، یعنی «ماجرای نیمروز ۲» (رد خون) منتشر کرد.

بریده کتاب

«... و هر کس که می‌داند مسئولیت شیعه بودن یعنی چه، مسئولیت آزاده انسان بودن یعنی چه، باید بداند که در نبرد همیشه زمان و همه جای زمین – که همه صحنه‌ها کر بلاست و همه ماه‌ها محرم و همه روزها عاشورا – باید انتخاب کند: یا خون را، یا پیام را، یا حسین (ع) بودن را، یا زینب (س) بودن را، یا آن چنان مردن را، یا این چنین ماندن را! اگر نمی‌خواهد از صحنه غایب باشد... آن‌ها که رفتند کاری حسینی کردند و آن‌ها که ماندند، باید کاری زینبی کنند و گر نه یزیدی اند.»

حسین وارث آدم – نویسنده: علی شریعتی

دیالوگ

ناصر (محمدرضا فروتن): به من می‌گه دیبونه، بی بی من دیبونم؟

من که از بچگی بارم رو دوش هیچکی نبوده، من که آرام به هیچکی نرسیده، من که به همه پول قرض می‌دم، من دیبونم؟ بی بی راست می‌گه همه می‌گن من دیبونم؟

«وقتی همه خواب بودند – نویسنده و کارگردان: فریدون حسن پور

روزنامه خراسان رضوی:

مدیرمسئول: محمدسعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۳۵
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۳۴۰۰

نمابر دبیر خانه: ۰۵۱۳۷۶۳۴۹۵
پدیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پيامك: ۰۲۰۰۹۹۹

چاپ‌مشهد: شهرچاپ خراسان
روابط‌عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۳۶۵۱۰

یادداشت

احمد بالندری

عضو هیئت علمی گروه زیست فناوری مواد غذایی

پژوهشکده علوم و صنایع غذایی

توسعه کشت گیاهان دارویی، بسترساز اشتغال و صادرات

کشور پهنارو مابه دلیل برخورداری از تنوع آب و هوایی، بستر مطلوبی برای پرورش گونه‌های مختلف گیاهان دارویی است. ظرفیتی که در صورت توجه به آن توسعه کشت این گونه گیاهان، می‌تواند برای اشتغال، تولید و صادرات مفید واقع شود. امروزه مزایای فراوان گیاهان دارویی و ضرر و زیان محدود آن نسبت به داروهای شیمیایی موجب توجه و مصرف بیشتر این گیاهان در جوامع مختلف شده است. اما به رغم همه ظرفیت‌هایی که در این بخش در ایران وجود دارد، هنوز نتوانسته ایم بهره‌برداری مطلوبی در این عرصه ایجاد کنیم و جایگاه مناسبی در عرصه تجارت، در بازارهای جهانی گیاهان دارویی فراهم آوریم. به باور کارشناسان و فعالان این عرصه بر این باورند که مزایایی همچون: وضعیت مطلوب اقلیمی ایران، حساس نبودن گیاهان دارویی به کمبود منابع آب و خاک مرغوب، ایجاد اشتغال برای جوانان تحصیل کرده به‌ویژه دانش‌آموختگان رشته‌های کشاورزی، آرازی و توانمان صرفه جویی ارزی با تامین بخشی از مواد اولیه دارویی کشور و... از جمله بسترهای مناسب کشت گیاهان دارویی در کشورمان به‌شمار می‌آیند. خراسان رضوی نیز از این قاعده مستثنی نیست، این استان به دلیل موقعیت خاص از نظر جغرافیایی، دارای اهمیت ویژه بوده‌تر کیب گیاهی متنوعی دارد که برخی از آن‌ها به دلیل برداشت بی‌رویه در حال نابودی هستند. در واقع سودآوری کلان اقتصادی و توجه روزافزون به تجارت جهانی گیاهان دارویی، مشکلات و مسائل ناگوارتری را برای این منابع به وجود آورده و نسل گونه‌های گیاهی را باخطر انقراض مواجه ساخته است. بنابراین برای جلوگیری از نابودی گیاهان دارویی باید برای کشت و پرورش گونه‌های تأیید شده از سوی مراجع مربوط اقدام شود. به عبارت دیگر باید مسئولان و متولیان عرصه‌های منابع طبیعی، ضمن حفظ این ذخایر ارزشمند، آگاهی لازم را برای مردم در زمینه عدم برداشت مستقیم گیاهان دارویی از عرصه‌های منابع طبیعی، به‌ویژه در باره گیاهان در معرض خطر ایجاد کنند. گیاهان دارویی به اشکال مختلف از جمله تاز، دم‌کردنی، خشک، عرقیات، اسانس‌ها و در اشکال جدید قرص، شربت، پماد، بخور و غیره مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما به رغم تنوع پوشش گیاهان دارویی، به علت عدم وجود صنایع تبدیلی در استان، تعداد گیاهان مورد استفاده در صنایع دارویی محدود بوده و امکان بهره‌برداری گسترده‌تر از آن‌ها وجود ندارد. این در حالی است که اسانس‌ها از زمینه‌ای بسیار مناسب برای صادرات بر خوردار هستند و در ارتقای ارزش افزوده حاصل از کشت گیاهان دارویی دارای اهمیت به‌سزایی هستند، مواد اولیه حاصل از کشت گیاهان دارویی جذب صنایع داروسازی، آرایشی و بهداشتی و کارخانه اسانس‌گیری و عصاره‌گیری می‌شود. البته تمامی دغدغه‌ها به مطالب فوق ختم نمی‌شود؛ بلکه عدم آشنایی کشاورزان با ظرفیت‌های این بخش، فقدان خط‌مشی در زمینه بازاریابی و روش‌های فراوری و... سبب خروج این گیاهان و فرآورده‌های طبیعی به صورت خام از استان و کشور می‌شود. به طوری که سالانه میزان قابل توجهی ازعفران، آنغوز، هارچچه و... به صورت خام از این خطه خارج و روانه بازارهای بین‌المللی می‌گردد تا پس از فراوری چندین برابر قیمت، مجدداً در کشورمان فروشند. در مقابل استفاده مطلوب، منطقی و بهینه از این منابع که به لحاظ فناوری بسیار کم هزینه‌تر و ساده‌تر از صنایع دارویی شیمیایی هستند، می‌تواند ضمن تامین بخشی از نیازهای عمده بهداشتی و درمانی جامعه از خروج مقادیر قابل توجهی از ارز جلوگیری کند. در کنار همه این‌ها، با ایجاد نظام درستی برای کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی می‌توان گام‌های بلندی برای حفظ محیط زیست، درمان بیماری‌ها، تهیه مواد اولیه برای صنایع مختلف، ایجاد اشتغال و... برداشت. اما با هدف حل مشکلات این بخش و توسعه زیرساخت‌های آن، این راهکارها توصیه می‌شود: تدوین قوانین و ضوابط جمع‌آوری، تولید، بسته‌بندی، فراوری و صادرات گیاهان دارویی، برنامه‌ریزی برای ایجاد شبکه‌های توزیع و عرضه محصولات گیاهان دارویی، حمایت از توسعه فن‌آوری‌های نوین در فرایند تولید و فراوری گیاهان دارویی و... در مسیر تحقق چنین هدفی، فرهنگ‌سازی و آشنایی مردم با مزایای گیاهان دارویی، افزایش گرایش‌های نوین و بهداشتی در توزیع و فروش، افزایش دانش‌فروشنده‌گان، گسترش آموزش طب گیاهی، بهبود و توسعه صنایع فراوری، استاندارد کردن گیاهان دارویی، ترغیب و آموزش کشاورزان به کشت گیاهان دارویی و... اموری ضروری هستند. در مجموع باید گفت، باتوجه به نقش گیاهان دارویی در اقتصاد جهانی، متأسفانه سهم کشور مادر صادرات گیاهان این محصولات باتوجه به استعدادهای بالقوه طبیعی بسیار ناچیز است. از این رو باید با اتخاذ سیاست‌ها و راهکارهای مناسب و مبتنی بر یک شناخت واقع‌گرایانه از وضعیت موجود، این منابع و کاربرد روش‌های علمی و صحیح در تمام ابعاد اعم از کاشت، داشت، برداشت و بهره‌برداری صنعتی و اقتصادی آن، چه از طبیعت و چه به صورت کشت مکانیزه، به درگیری واقعی و اصولی در خصوص نقش و بازدهی گیاهان دارویی شکوفایی و توسعه پایدار جامعه نیز دست یافت. همچنین ارائه‌ات کنیک‌ها و راهکارهای صحیح، برای ایجاد جایگاه مناسب مصرف و فروش محصولات گیاهی ایران، در راستای ورود به رقابت جهانی باتوجه به توان موجود کشور، بسیار مهم و راهبردی خواهد بود. در این زمینه باید عوامل مورد نیاز برای ایجاد تغییرات مثبت شناسایی شوند تا با افزایش گردش مالی حول این محور، کمی‌های کاستی‌های متعدد این سیستم بر طرف و جایگاه واقعی طب سنتی و داروهای گیاهی در کشور نمایان شود.

به روایت تاریخ

محمد بهبودی نیا

۶۳ سالگی دانشکده ادبیات مشهد در گفت و گو با ۲ استاد برجسته این حوزه

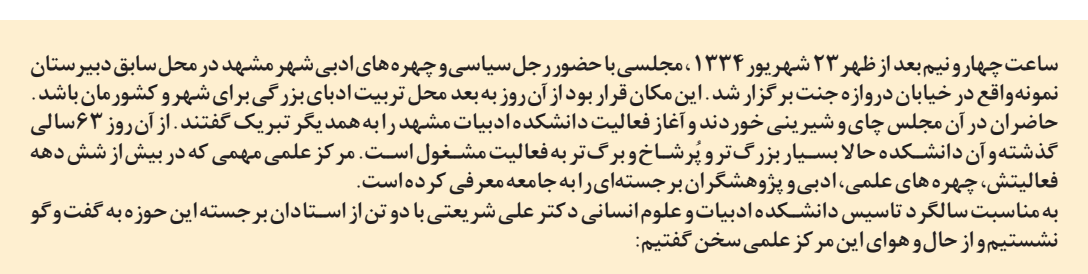
مهد عاشقان ادب

عکس مرحوم دکتر فیاض، موسس دانشکاه فردوسی مشهد

مرحوم دکتر علی شریعتی و جمعی از استادان رشته‌های مختلف دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی- ۱۳۸۴

سوال امتحانی ذکر کرده‌ا از ما خواست تا آن را تحلیل کنیم و غلط‌های موجود در آن را بنویسیم. آن سوال ساده، در سبزی برایمان شد. این که بدانیم باید مراقب آن چه باشیم که در جامعه می‌گوییم یا شعارهایی که سر می‌دهیم. اما نکته دیگر این بود که محتوای هر درسی می‌تواند از دل همان مسائل روز جامعه و همان محتوایی بیرون بیاید که همه ما با آن مرتبطیم. این نگاه به روز رسانی شده، حتما دانشجویان را مشتاق فراگرفتن بیشتر می‌کند.

از روی عشق نوشتیم: ادبیات، ادبیات، ادبیات

امادکتر «رضا شرف‌زاده» یکی دیگر از استادان بنام رشته ادبیات و فارغ‌التحصیل قدیمی این دانشکده است که از سال ۱۳۴۹، به این محفل علمی پیوسته و از این مرکز علمی و فرهنگی مهم خاطره‌های فراوانی دارد. او برایمان تعریف می‌کند: سال ۱۳۴۹ بود که در کنکور پذیرفته شدم. تریه خوبی داشتم و می‌توانستم در رشته‌های مختلف دیگری پذیرش بگیرم اما انتخابم دانشکده ادبیات بود چون آن‌روزها شهرت زیادی داشت و محل حضور اهل ادب و چهره‌های فرهنگی برجسته‌ای بود. جالب است برای تان بگویم، وقتی از من خواستند تا سه رشته را برای تحصیل در دانشگاه انتخاب کنم، در برگه انتخاب رشته ام مقابل تمام گزینه‌ها نوشتم: ادبیات، ادبیات، ادبیات. وی می‌افزاید: یادام می‌آید اعتبار استادان برجسته آن دوران باعث ایجاد تحولات بزرگی در این دانشکده شد مثلاً تا ۱۳۴۹ این دانشگاه تنها در رشته کارشناسی دانشجو می‌پذیرفت اما به اعتبار حضور دکتر یوسفی مقطع کارشناسی ارشد نیز به این دانشگاه افزوده شد و اعتبار همین استادان برجسته باعث شد تا در سال ۱۳۵۷ رشته دکتراهم در این دانشکده دایر شود.

ماجرای اتاق ۷

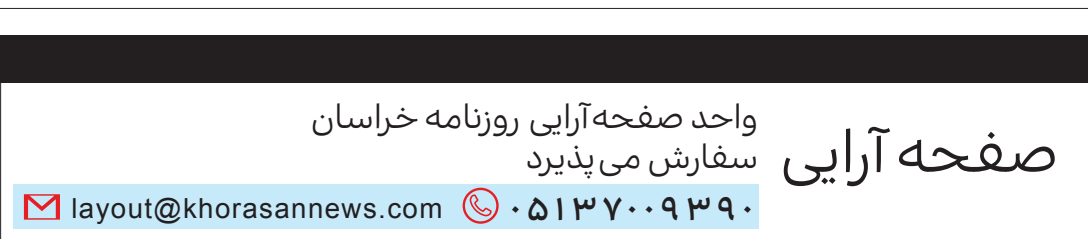
دانشکده ادبیات، برای آن‌هایی که در این سال‌ها در آن درس خوانده و فارغ‌التحصیل شده‌اند، خاطرات زیادی دارد. یکی از آن‌ها به اتاق ۷، مربوط می‌شود. استاد اشرف‌زاده در خصوص این اتاق برای ما می‌گوید: اتاق ۷، یکی از کلاس‌های دانشکده ادبیات بود که ۱۷۰ صندلی داشت در حالی که تعداد شاگردها در هر دوره بیشتر از ۳۰ نفر نبود و ۱۴۰ صندلی دیگر توسط دانشجویان علاقه‌مند پُر می‌شد، دانشجویانی که به‌شوق درس آموزی در محضر استادان بزرگ ادبیات به این کلاس‌ها می‌آمدند. بنده در سال ۱۳۴۹ در همین اتاق شاهد برگزاری کلاس دکتر شریعتی بودم و با تمام وجود از آن چه گفت، لذت و بهره‌بردیم. البته دکتر شریعتی در آن‌روزها در دانشکده به تدریس تاریخ اشتغال داشت ولی تعداد زیادی از دانشجویان ادبیات مشتاقانه خودشان را به کلاس درس او می‌رساندند که خیلی شلوغ بود. اما این چهره برجسته ادبیات، خاطرات شیرین دیگری هم دارد که یکی از آن‌ها به ارائه پایان‌نامه دکترای خودش در این مجموعه مربوط می‌شود. او برایمان تعریف می‌کند: شیرین‌ترین خاطره من از این دانشکده به ایام ارائه پایان‌نامه دوره دکترایم بر می‌گردد. استادان این دانشکده معمولاً خود را موظف می‌دانستند که در تمام جلسات دفاع پایان‌نامه دانشجویان دکتر، در هر رشته‌ای شرکت کنند و حضور این استادان در سال ۱۳۶۳ برای من تبدیل به شیرین‌ترین خاطره شد. استرس حضور و ارائه مقابل آن چهره‌های برجسته ادبی و علمی، چیزی نیست که از حافظه‌ام آسان پاک شود. البته در آن‌روزها دکتر یوسفی در بستر بیماری بود و غیبتش برای من آندوه بزرگی بود.

وی تأکید می‌کند: عشق به ادبیات در تار و پود ما بود اما برای نسل جوان‌تر امروز باید بستر آشنایی با این عرصه را فراهم کنیم. فضای دانشگاه‌مان تشنه آن کلاس‌های شلوغ و پر شور و آن بحث‌های داغ و آن روزهای خوب است. این دانشکده هویت ماندگاری دارد که باعث افتخار نسل‌های مختلف است و باید آن زنجیره پرافتخار را ادامه دهیم.

حکایت

کفگی‌ری است که در دست طباخ است. اگر چه طباخ هر چه در کفگی‌ری ریزد و می‌دهد ولی کفگی‌هرگز گمان نمی‌برد که هر چه دارد، از آن خودش است و بخشنده است!...»

بر گرفته از «بهارستان جامی»

واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان

صفحه آرای

سفارش می‌پذیرد

۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰

layout@khorasannews.com